

Könyvtári Hírlevél

*A Borsod-Abaúj-Zemplén
megyei könyvtárak tájékoztatója*

II. évf. 1. szám

2004. január

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

A miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár Borsod-Abaúj-Zemplén megye legnagyobb általános gyűjtőkörű, nyilvános könyvtáraként – országos, regionális és helyi együttműködésekben – feladatának tekinti, hogy az állampolgárok számára biztosítsa a magyar és az egyetemes kultúra kincseihez, a hazai és nemzetközi információkhoz és tudáshoz való szabad hozzáférést. Szolgáltatásait mindenkor a felhasználók igényeinek figyelembevételével, minőségi ellátásra törekedve szervezi.

Küldetésének megvalósítása érdekében támogatja:

- Az írni-, olvasni tudás fejlesztését,
- az oktatást és az egész életen át tartó tanulást,
- a kulturális értékek közkinccsé tételét,
- a tudományos és kutatási eredmények terjesztését és népszerűsítését,
- a szabadidő hasznos eltöltését.

Kiemelten segíti:

- Az állampolgári jogok gyakorlásához szükséges információk folyamatos megismerését, ezzel a demokrácia és esélyegyenlőség növelését,
- a megye természeti értékeinek, kulturális, történelmi, néprajzi hagyományainak, gazdasági és társadalmi folyamatainak kutatását és bemutatását,
- a megye értelmiségmegtartó erejének növekedését.

A célok megvalósítása érdekében:

- A könyvtár állományát folyamatosan fejleszti, és sokoldalúan feltárja,
- a hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett kiemelt figyelmet fordít a számítástechnika könyvtári alkalmazásának továbbfejlesztésére, a dokumentumok és információk hozzáféréseinek növelésére és a tartalomszolgáltatásra,
- könyvtárközi kölcsönzést nyújt és közvetíti más könyvtárak szolgáltatásait,
- szervezi a megyében működő könyvtárak összefogását, a szakmai képzést és továbbképzést, közös szolgáltatások kialakítását,
- szervezi a nemzetiségi, kisebbségi, a hátrányos helyzetűek könyvtári ellátását,
- tudományos és ismeretterjesztő tevékenységet folytat, rendezvényeivel bekapcsolódik a megye gazdag kulturális életébe,
- a használói szokások és igények ismeretében folyamatosan módosítja és bővíti a könyvtár szolgáltatásait,
- kapcsolatot épít ki és tart fenn a megye és a város oktatási kulturális intézményeivel, a fenntartó önkormányzatokkal.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár, a fenntartó Megyei Önkormányzat célkitűzéseivel összhangban arra törekszik, hogy korszerű könyvtárként és információs központként működjön. Dokumentumbázisa, folyamatosan fejlesztett információs és kommunikációs technológiája, szakemberei segítségével szolgálja a fenti célok megvalósítását, a korszerű igények minőségi kielégítését, a kultúra terjesztő küldetését.

VÁROSAINK KÖNYVTÁRAIBÓL

Ózdi Városi Könyvtár

„MONDJ NEMET A DROGRA!”
Rendezvénysorozat gyerekeknek

Könyvtárunk, az ózdi Városi Könyvtár gyermekkönyvtári munkája sokrétű, minden tevékenységünkkel célunk az olvasás megszerettetése, a kulturált szabadidő eltöltési szokások kialakítása, csiszolása, s emellett nagyon fontosnak tartjuk a fiatalok testi-lelki egészségének megőrzését is. Sajnos napjainkban rengeteg veszély leselkedik gyermekeinkre. Éppen ezért egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk a megelőzést célzó programok szervezésére.

A Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztériumtól elnyert pályázati támogatás segítségével sikerült nagymértékben előre lépni a könyvtárunkban 2000 évtől folyamatosan zajló drogprevenciós tevékenységünk terén. A projekt megvalósítása során szoros együttműködést alakítottunk ki a városunkban drogos fiatalokkal foglalkozó szakemberekkel, gyermekpszichológusokkal. Olyan találkozókat sikerült megvalósítanunk, amely a téma komolysága ellenére népszerű volt a résztvevő gyermekek körében. A problémát sokoldalúan sikerült megközelítenünk: találkozhattak a fiatalok szakírókkal, ifjúsági írókkal, pszichológusokkal, mentálhigiénés szakemberekkel. A jó hangulatban eltöltött találkozók a gyerekek szívesen vettek részt, minden alkalommal izgatottan készültek a következőre. A program állandó társaság részvételével zajlott 60 fővel, de mivel az önismereti foglalkozások kics csoportos együttléte igényeltek, ezért 3 alkalommal 2-szer 30 fős csoportokat szerveztünk.

A nyitófoglalkozásra 2003. november 12-én került sor. Az első találkozón: „Drogok ellen a 2Zsiráffal” a gyerekek megismerkedhettek a népszerű diákújsággal, és annak a *Legnagyobb ellenségünk: A DROG* című állandó rovatával. Bemutatásra került továbbá a kiadó gondozásában megjelent Kurdics Mihály: *A kábítószer itt van testközelben Nem lehet divat a halál!* című könyve.

A folytatásban 3 foglalkozás keretében: 2003.

november 20-án, 25-én és december 1-jén „JÁTSSZUNK „SZER”-TELENÜL!” címmel a helyi *ESÉLY Gondozóház* munkatársainak irányításával kics csoportos foglalkozások keretében őszinte, elgondolkodtató beszélgetésekre került sor. Játékos formában, a diákok aktív részvételével, önismereti játékok, szerepjátékok, szituációs helyzetek eljátszatásával adtunk át nélkülözhetetlen ismereteket, információkat a gyerekeknek, akiknek a megszerzett ismereteiről egy jó hangulatú **vetélkedő** keretében bizonyosodtunk meg.

A könyvtárhoz kötődést erősítette a november 21-én megrendezett *író-olvasó találkozó SOHONYAI Edit ifjúsági írótól*.

Sohonyai Edit napjaink egyik legnépszerűbb ifjúsági írója, a kamaszok érzelmvilágának kiváló ismerője. A program keretében az író könyveinek bemutatása kapcsán gondolatébresztő beszélgetésre került sor az emberi kapcsolatokról, hovatartozásról, érzelmekről: barátságról, szerelemről. Ezzel is támpontot kívántunk adni gyermekeinknek, érzékeltetni, hogy a kilátástalan helyzetekben is van megoldás.

A következő találkozóra kifejezetten a *gyerekek kérésére* került sor. Kurdics Mihály: *A kábítószer itt van testközelben* című könyve felkeltette érdeklődésüket és szerettek volna találkozni egy rendőrrel, aki a gyakorlat oldaláról mutatja be a drogosok problémáját. Az előadás keretében a helyi *Rendőrkapitányság munkatársa, Rácz Péter ifjúságvédelmi vonalvezető* közreműködésének köszönhetően a résztvevő fiatalok tájékoztatást kaptak a rendőrség ez irányú tevékenységéről, a drogok városunkban előforduló leggyakoribb módosatairól, a rájuk veszélyt jelenthető helyzetekről, illetve azok kivédéséről.

Végül a rendezvénysorozatot egy *drognappal* zártuk.

Délelőtt egy, a drogosok igaz történeteire épülő *kamaraszínházi előadás* - dramatikus játék került bemutatásra a *Bárka Színpad társulatának* közreműködésével. Az előadás megrázó erővel mutatta be a drogos fiatalokat, a tragikus baleseteken keresztül.

A megrázó előadás élményét egy nagyon jó hangulatú *teaház-tánc ház* oldotta ahol a fiatalok megtapasztalhatták: a könyvtár egy olyan hely, ahova bármikor betérhetnek, a könyvtárosokhoz

fordulhatnak segítségért, és vidáman, jó társaságban, hasznosan tölthetik itt szabadidejüket.

A program menetéről a gyerekeket, érdeklődőket folyamatosan tájékoztattuk személyes meghívással, a sajtó és média segítségével egyaránt. A nyilvános programokról a helyi televízió és sajtó folyamatosan tájékoztatta városunk lakóit. Természetesen a kiscsoportos foglalkozások jellegükből adódóan nem törték a nyilvánosságot.

A résztvevő gyerekek könyvtárunk beiratkozott olvasóiból, a velünk legszorosabb kapcsolatban álló 3 legközelebbi általános iskola 13-14 éves tanulóiból tevődött össze. (Választásunk azért is esett e 3 iskola tanulóira, mivel náluk eddig nem történt említést érdemlő drogvédelemes tevékenység.)

Úgy véljük, sikerült velük megismertetnünk az őket fenyegető veszélyhelyzeteket, olyan ismeretek birtokába juttatni őket, melyek segítségével megvédhetik magukat a rájuk leselkedő veszélyektől, segítséget nyújtani a problémákkal küszködőknek, megismertetve olyan szakembereket, akikhez bátran fordulhatnak segítségért.

A rendezvénysorozat olyannyira nagy sikert aratott a gyerekek körében, hogy bár pályázati úton nyert anyagi lehetőségeink kimerültek, de a következő évben, ugyanezzel a társasággal sort kerítünk hasonló foglalkozások lebonyolítására a gyerekek kérésére! Tehát adottak a jövőbeni feladataink.

Császár Éva
gyermekkönyvtáros

*

Mezőkövesdi Városi Könyvtár

Helyismereti gyűjtemény

A hagyomány arra kötelez, hogy a meglévő értékeinket feltárjuk, megóvjuk és az utókor számára megőrizzük. A könyvtár viszont arra hivatott, hogy ezt az értéket az olvasók felé közvetítse, és rendelkezésre bocsássa az érték megőrzése mellett. Ezt a két szempontot vettük figyelembe, amikor a fokozottan védett állomány egyes részleteit a nagy nyilvánosság elé tártuk, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy újabb és újabb embereket nyerjünk meg arra, hogy segítsenek gyarapítani a helyismereti gyűjteményünket.

Az emberi természetből adódik, hogy kincseikhez (fotóikhoz, régi papírjaikhoz, stb.) nagyon ragaszkodnak, és nem szívesen válnak meg tőle. Ennek kiküszöbölésére volt segítségünkre a számítógép, mely lehetőséget biztosít arra, hogy egy-egy értékesebb anyagról legalább fénymásolata legyen a könyvtárnak. Így már bárki szívesen behozza fotóit, képeslapjait, egyéb dokumentumait, hiszen az eredetit számítógépre vitel után visszaadjuk. Vitathatatlan, hogy az eredeti értékesebb, de a kutatók, olvasók, szakdolgozatos írók részére az a fontos, hogy megkaphassa a szükséges anyagot, akár fénymásolat formájában is.

A gyűjtemény bemutatására a lakosság saját anyagából, vendégkönyvekből válogatva kiállítást készítettünk. **Zádory Károly**, volt könyvtárigazgató, a 60-as, 70-es, 80-as években a könyvtárunkban járt írók bejegyzéseit gyűjtötte. (A 70-es években egy-egy Ünnepi Könyvhét alkalmából 8-10 ilyen találkozó is volt vonzaskörzetünkben.) Ezekből, és a találkozók mellékelte fotóiból számítógép segítségével nagyítást készítettünk, és ebből állt össze a kiállítás bemutatva, hogy a másolatok is lehetnek mutatósak, értékesek. Mi a másolatokkal is „megelégszünk”.

Így jött létre a megállapodás **Csörgő István** képeslapgyűjtővel is, hogy rendelkezésünkre bocsátja a gyűjteményét, ha rendezünk belőle kiállítást. Amennyiben egyéb forrásból gyarapodik a Városi Könyvtár helyismereti képeslap gyűjteménye, akkor ő kap belőle másolatot. A Magyar Kultúra Napján rendezett kiállításon több mint 200 darab képeslap került bemutatásra. A jelenlevő 100-nál több érdeklődőnek **Tállai András** országgyűlési képviselő, Mezőkövesd polgármestere elmondta, hogy aki olyan képeslapot hoz a helyismereti gyűjteménybe, amely eddig nem volt meg, az kap egy CD-t, melyen az összes képeslap szerepel. A lakosok éltek is ezzel a lehetőséggel: jelenleg 559 képeslap van digitális formátumban. Volt olyan, aki régi fényképet hozott, hogy hátha abból is tud valaki majd dolgozni. Így már 2247 fotó van feldolgozva, régi és új egyaránt. Természetesen ez nem jöhetett volna létre segítő, lelkes helytörténészek (**Bán József**, aki rengeteg saját gyűjtésű anyagát ajánlotta fel a könyvtárnak) és civil szervezetek (**Városszépítő és Városvédő Egyesület, Matyófüldi Alkotók és Művészetpártolók Egyesülete, Öregdiákok Baráti Köre, Pedagógus Nyugdíjasklub, Közalkalmazottak és Köztisztviselők Klubja**) támogatása nélkül.

Márciusban a *Közalkalmazottak és Köztisztviselők klubjával* közösen készülünk egy kiállítás megrendezésére, mely az 1940-1960 között működött amatőr színjátszás fotóiból, plakátjaiból, dokumentumaiból állna össze. A tagok lelkesen gyűjtik az anyagot, egymásnak adva a hírt, ha valaki újabbat talál.

A napokban keresett fel egy Mezőkövesdről származó idős úr (**Márton József**), aki Budapesten lakik, és meglepett a gyűjteménye egy másolatával. Hobbiként magnóra gyűjtötte az emberektől a matyó népdalokat, megörökítette nevüket, hangjukat. Mintegy 261 gyűjtését hozta el, és a mai napig visszajár és figyelemmel kíséri a település kulturális életét.

Kaptunk már Amerikában kiadott könyvet is, melynek annyi mezőkövesdi vonatkozása van csak, hogy a benne szereplő egyik fotón a gazdaságvezető városunkból származik.

Szívesen elfogadok mindenkitől bármilyen anyagot, amely gyarapíthatja utódainkat...

Csirmazné Cservenyák Ilona
igazgató

*

Miskolci Városi Könyvtár Lévay József Muzeális Könyvtára

Egy szép régi könyvről

PROKLOS Diadochos: De sphaera liber I. (Graece et Lat. Ed. Marcus Hopperus. Trad. Thomas Linacre. Comment. Erasmus Osvaldus Schrenkenfuchsius. Cum aliis aliorum operibus.)

Basilea, per Henricum Petri. (In fine:) 1561.
8° ?^s-?^s, a^s-e^s, A^s-Z^s, Aa^s-Oo^s, Pp²-Zz², AA²-CC², DD⁸-
FF⁸ = [32] 1-79 [1], 301-985 [3] pp. mult. fig. xylogr.,
24 tabl. geogr.

Cont.: KLEOMEDES: De mundo ... libri II. (Graece et Lat. Trad. Georgius Valla.) pp. 301-541. - ARATOS: Phaenomena . (Graece et Lat. Comment. Jakob Ceperinus.) pp. 542-661. - DIONYSIOS Periegetes: Descriptio orbis ... (Graece et Lat. Poema de orbis situ. Trad. Priscianus vel Quintus Remmius Palaemon. Comment. Jakob Ceperinus. pp. 662-843. - HONTERUS, Johannes: De cosmographiae rudimentis et omnium prope rerum nomenclatura libri IV. una cum tabellis geographicis. pp. 845-940. -

HONTERUS, Johannes: Rudimentorum cosmographiae libri duo. pp. 941-985.

BNH: P-884 Adams: P-2134

A Miskolci Városi Könyvtár Lévay József Muzeális Könyvtár állományába 1964-1965 körül került a Bázelen, 1561-ben nyomtatott helyes kis kötet. Dr. Hunyady József, a Lévay Könyvtár akkori vezetője, 1968-ban könyvkiállítást rendezett a könyvtár értékeinek bemutatására. Ezen a kiállításon - a **Honterus mű** okán -, a könyv szerepelt. Dr. Hunyady József feljegyezte: "Vétel Petrikovics orv.-tól, Szerencsből".

A 18. század végén világosbarna bőrbe kötötték. Aranyozott gerincén "Cleomedis De mundo" feliratú címkét helyeztek el. Előzékei épek, metszéséhez hasonlóan kék-vörössel márványozottak.

Nyomdásza Heinrich Petri (1507-1579) Bázelen működött 1527-1579 között. Orvosnak tanult, a városi tanácsban fontos helyet töltött be, érdemei elismerésül V. Károly császár 1556-ban nemesi rangra emelte, s ettől kezdve nevét Henric-Petri formában használta. A könyv előszavában Marcus Hopperus a nyomdász öt fiát nevezi meg, (Epistola dedicatoria), leánygyermekről nem tesz említést. Két házasságából a második említésre méltó, - nyomdászattörténeti szempontból -, Hieronymus Froben özvegyét, Barbarát vette el. Halála után fiai vitték tovább a mesterséget, ahogyan ő is apjától tanulta, s később megörökölte a műhelyt.

A 16. századi Bazel egyik legjelentősebb nyomdásza lett. Orvosi, matematikai, csillagászati munkákat adott ki, Ptolomäus, Copernicus, Nicolaus Cusanus műveit. Csillagászati és földrajzi műveket tartalmaz a mi könyvünk is. Henric-Petri-t természettudományos orientáltsága mellett, érdekelhette a filozófia és pedagógia is. Az ő indíttatására rendezte újból sajtó alá, némileg megbővítve, Marcus Hopperus (? - 1565), tudományos és "ismeretterjesztő szépirodalmat" sorolva egymás mellé, egy korszerűnek számító, térképekkel illusztrált világföldrajz társaságában a már korábban is megjelent összeállítást. (Bazel, 1547: BNH: P-883.)

Ebben a korábbi kiadásban már benne van Proklos Diadochos (411-485) bizánci születésű filozófus műve, Kleomedes (i.u. 2. sz.) égitestek körmozgásáról írt könyve, Aratos (i.e. 310-245)

görög költő fő műve: a Phainomena /Tünemények/, egy 1154 sor hexametert tartalmazó tanköltemény. Csillagászati, mezőgazdasági, időjárási ismeretekben bővelkedik, s az ezekhez fűződő mítoszok tárháza. Dionysios Periegetes (1. sz. -? 2. sz.), alexandriai görög költő híresebb műve, "A földkerekség útikönyve", melyről melléknevét is kapta. A másik, a "Poema de orbis situ" már bővítmény az előző kiadáshoz képest. És új benne **Johannes Honterus (1498-1549) két könyve, térképeivel együtt.**

Honterus verses geográfiájának sokadik megjelenése az itteni. Hasznossága mellett a "verselés könnyedsége és a stílus eleganciája" indokolja idefűzését, írja M. Hopperus. (Epistola dedicatoria.) A felsorolt művek görögül és latinul olvashatók, bőséges vagy feltűnően rövidre fogott kommentárokkal kísérve. (Proklos ill. Aratos szövege.) Dionysios és Aratos klasszikus, Proklos és Kleomedes újkori, humanista fordítás. A közreműködő fordítók, jegyzet anyagot összeállítók valamennyien a kortárs philologia jelesei. (Thomas Linacre (? -1524 London), angol orvos, Georgius Valla, szintén orvos, és a humaniorák professzora Velencében.). A görög szövegek tanulmányozását a magyarázatok könnyítik. A Proklos-hoz fűztek itt jelentek meg először, szerzőjük Erasmus Oswaldus Schrenckenfuchsius (1511-1574). Bazelen is tanult, ekkor kerülhetett kapcsolatba a Petri családdal, s a kötetet összeállító M. Hopperussal, aki bázeli jogi doktor és professzor.

Aratos és Dionysius szövegeit Jakob Ceperinus (1499-1525) kommentálta, aki Andreas Cratander nyomdájában volt korrektor, mielőtt Zwingli ajánlására meghívták a zürichi gimnáziumhoz teológia, görög-héber nyelv professzornak.

Honterus geográfiájának és rudimentájának nincs jegyzetanyaga. A Petri családdal ő is kapcsolatban állt, 1532-ben H. Petrinél tanult nyomdászatot, térképkészítést és fametszést.

A könyv nyomdai megjelenítése kellemes és szemet gyönyörködtető. Mérete, még a kötéssel járó körülvágást is figyelembe véve, pont kézbeillő. Tükre arányossága megmaradt. Nyomtatása tiszta, áttekinthető, latin és görög betűi egyaránt jól olvashatók, fejezetcímeit a szokásos kapitálissal; kiemeléseit, jegyzetanyagát kurzívval, szövegeit antikvával nyomtatták. Fametszetes illusztrációi,

beleértve a csupán díszítő jellegűeket is, egyszerűek, elegánsak.

A "szépreményű és nagyra hivatott serdülő ifjaknak" kedvére való könyv lehetett. 1585-ben, huszonnégy év múlva Sebastian Henric-Petri ugyanígy, újból kinyomtatta.

Garamvölgyi Ernőné

JOGSZABÁLYOK, RENDELETEK

2003. CXVI. törvény a Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről és az államháztartás három éves kereteiről

2003. CXVIII. törvény a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény és egyéb munkajogi tárgyú törvények módosításáról

2003. CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (MK. 2003. 157. sz.)

2003. CXXIX. törvény a közbeszerzésekről

244/2003. (XII. 18.) Korm. rendelet a kistérségek megállapításáról, lehatárolásáról, és megváltoztatásának rendjéről

66/2003. (XII. 11.) ESZCSM rendelet a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló 50/1999. (XI. 3.) EüM. rendelet módosításáról

210/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) megállapításáról

212/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program működéséről szóló 95/1999. (VI. 23.) Korm. rendelet módosításáról

Figyelem! A 2003. évre vonatkozóan, - sajnos utoljára - még visszaigényelhető a könyvtári

dokumentumok beszerzése után az adó-visszatérítési támogatás! A bevallást és igénylést, az erre szolgáló nyomtatványon, az arra jogosultak feltétlenül nyújtsák be!

MŰHELY

Bemutakozik a Megyei Könyvtár Nyelvi részlege

Könyvtárunk Nyelvi részlege széles választékát nyújtja a különféle szintű hagyományos és audio-vizuális dokumentumoknak.

A világnyelvekből sokféle könyv, szótár, folyóirat, hangkazetta, videofilm és CD-ROM áll a felhasználók rendelkezésére a kezdő szinttől egészen a különböző szintű nyelvvizsgákig.

Angolul, németül, franciául és oroszul országismereti, irodalmi, történelmi és nyelvészeti jellegű könyvek, egyetemi és főiskolai jegyzetek, szépirodalmi művek, valamint tanári segédkönyvek, módszertani kiadványok is megtalálhatók részlegünkben. A hazánkban kevésbé tanult és a ritkábban használt nyelvekből is találhatóak ízelítők az érdeklődők.

A könyvtár csendjében a helyben tanulást segítik:

A kézikönyvtárban elhelyezett könyvek.
nyelvtani összefoglalók
különféle szintű társalgási könyvek
nyelvtani gyakorlatokat tartalmazó könyvek
egynyelvű, magyarázó szótárak
kétnyelvű ill. képes szótárak
a leggyakrabban használt kurzuskönyvek

A fejhallgatós magnókhöz leülve a hallás utáni szövegtérítést, és a helyes kiejtést lehet gyakorolni.

A számítógépen a nyelvi CD-ROM-ok használhatók

A részlegben elhelyezett video készüléken csoportok számára nyelvi filmek is megtekinthetők.

Aki beiratkozik az emelt díjas kölcsönzésre, az otthon is használhatja a:

hangkazettákat,
videofilmeket,
CD-ROM-okat,
és a raktárban található nyelvkönyveket.

A különgyűjteményben már több mint 4 éve működik a British Council által elhelyezett Gateway UK elnevezésű brit információs sarok. A kézikönyvekben, évkönyvekben és színes ismertető füzetekben, brosrákban naprakész információt találhat az érdeklődő Nagy-Britannia társadalmi, gazdasági, kulturális és politikai életéről, valamint turisztikai és továbbtanulási lehetőségekről, nyelvviskolákról. Ha a nyomtatott dokumentumokban nem találja meg a választ kérdésére, használhatja a számítógépen az Internetet, valamint a UK Today videosorozatot is.

n.o.m.

*

„Az utolsó magyar polihisztor”

Herman Ottó bibliográfia

Összeállította: Szabóné Lenkefi Ildikó, Bokrosné Stramszky Piroska

A Herman Ottó bibliográfia megjelentetésével régi tartozását pótolta a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár. A magyar tudományos élet e kiemelkedő alakját, aki ugyan nem Miskolc szülőtte volt, de ezer szállal kötődött a városhoz és környékéhez, és végső nyughelyeként Hámort jelölte meg, városunk jeles személyiségei között tartja számon.

Önálló kötetben eddig nem vették számba műveit, és a róla megjelent irodalmat. Csupán a Lambrecht Kálmán által írt és 1920-ban megjelent „Herman Ottó, az utolsó magyar polihisztor élete és kora” című mű végén találunk bibliográfiát, amelyet a könyv későbbi kiadásai már nem tartalmaznak. Az azt követő több mint nyolcvan év anyagát ezt megelőzően senki nem gyűjtötte össze. Hogy mi volt ennek az oka? A válasz a bibliográfia összeállítása során egyre világosabbá vált számunkra.

Munkásságának sokrétűsége zoológia, botanika, etnográfia, régészet, nyelvészet és más tudományágak, valamint politikai tevékenysége, írásainak hatalmas mennyisége, publikációinak számtalan megjelenési helye az ország határain belül és kívül, nehéz feladat elé állított bennünket. Nehéz,

de ugyanakkor nagyon szép munkára vállalkoztunk. A kutatómunka a különböző könyvtárakban, a régi újságok, folyóiratok lapozása, a cikkek olvasása nagy öröm volt számunkra. Egy kis időutazás volt ez, melynek során megismertük a korabeli sajtót, a folyóiratok hasábjain dülő vehemens tudományos és kevésbé tudományos vitákat, képet kaptunk a politikai csatározásokról, betekintést nyertünk városunk politikatörténetébe, és nem utolsósorban megismertük Herman Ottó szárnyaló fantáziáját, az időnként humoros, máskor gunyoros stílusát.

Munkánk során arra törekedtünk, hogy minél teljesebb legyen az összeállítás, de még fontosabb volt számunkra az, hogy a dokumentumokat kézbe vegyük, a bibliográfiai adatokat ellenőrizzük és a dokumentumok tartalmát megismerjük.

A most megjelent kötet közel százötven év termését veszi számba. Herman Ottó könyveit, értekezéseit, cikkeit, beszédeit, nyomtatásban megjelent levelezéseit, továbbá a róla napvilágot látott írásokat. A három fejezetet Herman Ottó munkái, Herman Ottóról szóló művek, Herman Ottó levelezése mutatók egészítik ki, melyek lehetővé teszik a bibliográfia szakszerű használatát

A címmutatóból többek között megtudhatjuk azt, hogy egy-egy könyv hány kiadást ért meg, vagy egy-egy cikke hány helyen jelent meg. Az időszaki kiadványok jegyzéke azt mutatja meg, hogy milyen folyóiratokban publikált, illetve hol jelentek meg róla írások. A szerzői névmutató sorolja fel azokat a személyeket, akik írtak Herman Ottóról vagy a sajtóban megszólították őt. A tárgymutatót végig lapozva pedig láthatjuk azt a sokszínű és szinte minden tudományterületre kiterjedő munkásságot, mely ékes bizonyítéka sokoldalúságának.

A bibliográfia egyhangúságát néhány illusztráció és egy, a korabeli lapokban Herman Ottóról megjelent vers töri meg.

Kutató munkánkban sok segítséget kaptunk az alábbi könyvtárak munkatársaitól;
Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár:
Folyóirattár
Herman Ottó Múzeum Könyvtára
Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára
Miskolci Városi Könyvtár Lévay József Muzeális Könyvtára
Országos Széchényi Könyvtár: Hírlapok és Folyóiratok Gyűjteménye

Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtára
Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár

Magyar Természettudományi Múzeum Könyvtára
Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Nagykönyvtár

A bibliográfiát 2003 novemberében, egy Herman Ottóról szóló kiállítás és emlékülés keretében mutatták be a Megyei Könyvtárban, ahol a kötet 1600, Ft-ért megvásárolható.

b.s.p.

*

Informatikai klub a Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárában!

A Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárában rendszeresen fogadunk óvodai és iskolai csoportokat könyvtári és egyéb témájú játékos foglalkozásokon. Ezeket természetesen a könyvtárhasználat és az ismeretszerzés alapvető segédletei kapnak hangsúlyos szerepet, melyek a katalógusok, lexikonok, szótárak és enciklopédiák. Úgy gondoljuk, hogy gyűjteményünk összetételének megváltozása; az új információhordozók megjelenése; a számítógépes OPAC bevezetése, valamint az Internet használatának biztosítása új feladatok felvállalását jelenti számunkra. Ezért a legfontosabb, és egyben felelősségteljes feladatunk az, hogy megtanítsuk a gyerekeket az ismeretek közti eligazodásra, a modern információszerzés eszközeinek ésszerű felhasználására.

Ezeknek a céloknak a megvalósulását szolgálja az **Informatikai klub** létrehozása.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a gyerekek számítógép-használata a különböző elektronikus játékok közötti "barangolásra" korlátozódik. Ezért is gondoljuk azt, hogy indirekt módon "irányítanunk" kell őket ezen a területen.

Terveink szerint hetente két alkalommal tartanánk számítógépes foglalkozást, melyen a gyerekek egy-egy feladatlapot kapnának. Természetesen alsó és felső tagozatos tanulókra egyaránt számítunk. A feladatlapokat a gyerekek életkori sajátosságainak és érdeklődési körének figyelembevételével állítjuk össze.

A tervezett témáink: Rejtélyek az állatvilágban
Ég és Föld titkai
A világ száz csodája stb.

A feladatlapokat értékeljük. A „**hónap informatikusa**” címet pedig az a tanuló nyeri el, aki hibátlanul oldja meg a feladatokat.

A feladatok egy része a modern elektronikus információhordozók, azaz CD-ROM-ok, teljes szövegű adatbázisok, számítógépes katalógus, elektronikus könyvtárak használatára épül, másrészt pedig a hagyományos dokumentumokban való jártasságot feltételezi.

Úgy gondoljuk, hogy ilyen módon segítségére lehetünk a gyerekeknek abban, hogy az információforrások hatalmas áradatából ki tudják választani azt, amely segíti őket a mindennapi életükben, ismereteik bővítésében és hisszük az olvasás, a könyvek szeretete is megmarad.

m.k.

AKTUÁLIS PÁLYÁZATOK

A Nemzeti Kulturális Alap pályázatai (részletek: www.nka.hu)

A KULTÚRA ÉS TURIZMUS IDEIGLENES SZAKMAI KOLLÉGIUM PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Nemzeti Kulturális Alapprogramja és a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium közös pályázatot hirdet a 2004. évben megvalósuló országos, regionális/kistérségi hatású turisztikai szempontból jelentős vonzerőt jelentő kulturális programsorozatok/fesztiválok támogatására

A pályázat célja: a 2004-ben Magyarországon megrendezésre kerülő, országos, regionális/ kistérségi hatású, turisztikai vonzerőt jelentő kulturális programsorozatok/fesztiválok támogatása: új eseménysorozatok létrehozása, valamint visszatérően megrendezett és/vagy rendszeresen megrendezésre kerülő programok, események, turisztikai programcsomagba beépíthető programok színvonalának emelése.
A támogatásra rendelkezésre álló keretösszeg 200 millió forint.

Pályázók köre:

- a. belföldi jogi személy;
- b. belföldi székhelyű, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok;

Pályázni az alábbi országos, regionális/ kistérségi hatású, turisztikai vonzerőt jelentő kulturális programsorozat/fesztivál támogatására lehet:

1. már hagyományosnak számító, ill. hagyományt teremtő fesztivál és programsorozat támogatására,
2. kulturális örökség helyszínhez (történelmi emlékhelyek, kastélyok, várak, múzeumok, egyházi helyszínek, történelmi városok és települések, kultúrtájak) kapcsolódó, ill. ott megvalósuló rendezvények támogatására,
3. a kulturális turisztikai kínálatot gazdagító, garantált (rendszeresen megrendezésre kerülő és turisztikai programcsomagba beépíthető) programokra,
4. kulturális utakhoz (egy vagy több kistérségre/régióra kiterjedő az európai és/vagy magyar kulturális - művelődéstörténeti, művészeti vallási, történelmi - értékekhez vagy helyszínekhez kapcsolódó, azokat összekötő tematikus út például: a reformáció útja, európai vaskultúra útja, barokk út, Sissi út, katonai erődítmények Európában) kapcsolódó programsorozatokra.

Az altémán belüli pontokra egy pályázó csak egy-egy pályázatot nyújthat be.

A támogatás odaítélésének előfeltétele, hogy:

- a. a program hatóköre országos, regionális/ kistérségi hatású legyen,
- b. legalább 5 millió forint költségvetéssel rendelkezzen,
- c. a programsorozat/fesztivál egyaránt tartalmazzon a művészeti és a helytörténeti értékeken túlmutató turisztikai vonzerőt biztosító elemeket,
- d. a pályázó nyilatkozatban vállalja a turisztikai hatásvizsgálat elkészítését, amelynek alapvetően az alábbi adatokat szükséges tartalmaznia:

A pályázatok 2004. február 17-ig beérkezően nyújthatók be, kizárólag postai úton az NKA Igazgatóságának címére (1388 Budapest, Pf.: 82). A határidőn túl beérkező pályázatok érvénytelenek.

~

A FOTÓMŰVÉSZETI SZAKMAI KOLLÉGIUM PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

A Fotóművészeti Szakmai Kollégium pályázatot hirdet a kortárs magyar fotóművészet

eseményeinek és programjainak támogatására, értékeinek és eredményeinek nyilvánosságra hozatalának elősegítésére, különös tekintettel

- *az EU-csatlakozással kapcsolatosan: nemzetközi jelentőségű kiállítások, egyéb rendezvények megvalósulására,*
- *a fotóművészet tudományos értékű, kutatási, elemzési pályamunkáira,*
- *a nemzeti hagyományok és kulturális értékek megőrzésére,*
- *a fotográfia kísérletező és új irányzatainak bemutatására,*
- *fiatal fotóművészek és a határon túli magyar fotókultúra támogatására,*
- *kisközösségi programok és közösségfejlesztő művészet támogatására.*

Pályázni a 2004. január 1- 2005. június 30. között megvalósuló projektekre lehet.

Alkotó műhelyek, táborok szakmai programjainak támogatására

A programot szervező és lebonyolító intézmény pályázhat. Támogatás kérhető: szakmai anyagköltségre (hagyományos és elektronikus úton történő képfeldolgozás, a képek nyomdai előkészítése, kivitelezése), tiszteletdíjra és annak járulékaira, valamint szállás-, útiköltségre kérhető.

A pályázatok 2004. február 23-ig beérkezően nyújthatóak be kizárólag postai úton az NKA Igazgatóságának címére (H 1388 Budapest, Pf. 82.). A határidőn túl érkező pályázatok érvénytelenek

~

KÖZMŰVELŐDÉSI SZAKMAI KOLLÉGIUM PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

A kollégium pályázatot hirdet 2004.évi szakmai tevékenységek támogatása és megújítása céljából az alábbi témakörökben:

Kistérségi identitást erősítő kulturális hagyományok éltetése, valamint közművelődési folyamatok, programsorozatok támogatására

Nemzetközi közművelődési szakmai szervezetekben a magyar részvétel támogatására

Művelődési közösségek támogatására

Országos és regionális, több megyét érintő fesztiválok, rendezvények, műkedvelő művészeti találkozók támogatására

Közművelődési programok tájoltatására

Közművelődési rendezvénytájtár kiadására

A pályázatok 2004. február 3-ig beérkezően nyújthatóak be kizárólag postai úton az NKA Igazgatóságának címére (H 1388 Budapest, Pf. 82.). A határidőn túl érkező pályázatok érvénytelenek.

~

A HOLOCAUST MEGEMLEKEZÉSEK IDEIGLENES SZAKMAI KOLLÉGIUM PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

A Holocaust Megemlékezések Ideiglenes Szakmai Kollégium pályázatot hirdet 2004. november

30-ig megvalósuló a 60 évvel ezelőtti események, történések feltárását, megismerését elősegítő, méltó megemlékezését szolgáló helyi (lokális) programokra.

Az NKA Bizottsága a fenti célokkal összefüggő programok támogatására 100 millió forintos pénzkeretet különített el.

Pályázhatnak: jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok.

A pályázónak a program megvalósításához 20% önrészt kell vállalnia, amelyről a támogatás összegével együttesen kell elszámolnia.

Pályázni lehet:

- az évforduló megemlékezéseivel kapcsolatos előadásokra, rendezvényekre,
- az évforduló megemlékezéseivel kapcsolatos kiállítások megrendezésére, kiadványok megjelentetésére,
- az évforduló megemlékezéseivel kapcsolatos dokumentumfilmek előkészítésére és gyártására,
- maradandó művészeti alkotások, emlékművek létrehozására, valamint emléktáblák állítására, helyreállítására.

A pályázatok 2004. február 12-ig beérkezően nyújthatóak be kizárólag postai úton az NKA Igazgatóságának címére (1388 Budapest, Postafiók 82.) A határidőn túl érkező pályázatok érvénytelenek.

A pályázatokkal kapcsolatos felvilágosítás az NKA Igazgatósága ügyfélszolgálatától kérhető (tel.: 351-5461/141-es mellék)

Ügyfélfogadási idő: hétfőtől - csütörtökig 9-15 óráig; pénteken 9-12 óráig

*

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának pályázatai (részletek: www.nkom.hu)***ÉVFORDULÓS PROGRAMOK TÁMOGATÁSA******A BALASSI-EMLÉKÉV PÁLYÁZATA******A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Balassi Bálint születése 450. évfordulójának tiszteletére pályázatot hirdet.***

A pályázat során azok a programok részesülnek támogatásban, amelyek középpontjában Balassi Bálint irodalmi jelentőségének, valamint a török elleni harcoknak és a végvári vitézek életének bemutatása áll.

Pályázók köre: önkormányzatok, kulturális, oktatási és egyházi intézmények, jogi személyiséggel rendelkező társadalmi szervezetek, alapítványok, közhasznú társaságok, könyv- és lapkiadó társaságok.

Pályázni lehet:

1/a. nyomtatott és elektronikus kiadványok megjelentetésére.

Támogatás az összköltség 50 %-áig, de legfeljebb 1 millió forintig adható.

1/b. rendezvények szervezésére (emlékünnepe, konferencia, előadás, kiállítás, hagyományőrző rendezvény, tanulmányi verseny, vetélkedő, táborozás, emléktúra, szöveges emléktábla-avatás).

Támogatás az összköltség 50 %-áig, de legfeljebb 1 millió forintig adható.

EGYÉB ÉVFORDULÓS PÁLYÁZATOK

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma a Bocskai-felkelés 400. évfordulójának tiszteletére pályázatot hirdet.

A pályázat során azok a programok részesülnek támogatásban, amelyek fókuszában a Bocskai-felkelés magyar és egyetemes történeti jelentőségének bemutatása, illetve eseményeinek és helyi hagyományainak felidézése áll.

Pályázók köre: önkormányzatok, kulturális, oktatási és egyházi intézmények, jogi személyiséggel rendelkező társadalmi szervezetek, alapítványok, közhasznú társaságok, könyv- és lapkiadó társaságok.

Pályázni lehet:

1/a. nyomtatott és elektronikus kiadványok megjelentetésére.

Támogatás az összköltség 50 %-áig, de legfeljebb 1 millió forintig adható.

1/b. rendezvények szervezésére. (emlékünnepe, konferencia, előadás, kiállítás, hagyományörző rendezvény, tanulmányi verseny, vetélkedő, ifjúsági tábor, emléktúra, szöveges emléktábla-avatás)

Támogatás az összköltség 50 %-áig, de legfeljebb 1 millió forintig adható.

~

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma a Rákóczi-szabadságharc 300. évfordulós eseményeinek tiszteletére pályázatot hirdet.

A pályázat során azok a rendezvények részesülnek támogatásban, amelyek fókuszában a Rákóczi-szabadságharc magyar és egyetemes történeti jelentőségének bemutatása, illetve 300 évvel korábbi eseményeinek és helyi hagyományainak felidézése áll.

Pályázók köre: önkormányzatok, kulturális, oktatási és egyházi intézmények, jogi személyiséggel rendelkező társadalmi szervezetek, alapítványok, közhasznú társaságok.

Pályázni lehet:

rendezvények szervezésére (emlékünnepe, előadás, hagyományörző rendezvény, tanulmányi verseny, vetélkedő, ifjúsági tábor, emléktúra, szöveges emléktábla-avatás).

Támogatás az összköltség 50 %-áig, de legfeljebb 500 ezer forintig adható.

~

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium pályázatot hirdet „Nekem szülőhazám...” címmel, helytörténeti évfordulós programok támogatására.

Azok a programok részesülnek támogatásban, amelyek az adott város, község történelméről, közéleti, kulturális történéseiről, illetve olyan személyiségeiről való évfordulós megemlékezésekre irányulnak, amelyek/akik meghatározó szerepet játszottak a település életének alakulásában.

A pályamunkáknak kapcsolódniuk kell a település életében megemlékezésre méltó olyan eseményhez/személyhez, amelynek/akinek 2004-ben jubileumi (25-tel osztható) évfordulója van.

Pályázók köre: önkormányzatok, kulturális, oktatási és egyházi intézmények, jogi személyiséggel rendelkező

társadalmi szervezetek, alapítványok, közhasznú társaságok, könyv- és lapkiadó társaságok.

Pályázni lehet:

3/a. nyomtatott kiadványok és elektronikus kiadványok megjelentetésére.
Támogatás az összköltség 50 %-áig, de legfeljebb 500 ezer forintig adható.

3/b. rendezvények szervezésére. (emlékünnepe, konferencia, előadás, kiállítás, hagyományőrző rendezvény, tanulmányi verseny, vetélkedő, ifjúsági tábor, emléktúra, szöveges emléktábla-avatás)
Támogatás az összköltség 50 %-áig, de legfeljebb 500 ezer forintig adható.

A pályázati űrlap letölthető az Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma honlapjáról, (www.nkom.hu), továbbá személyesen beszerezhető a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának ügyfélszolgálati irodáján (1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.) Az űrlap postai úton is igényelhető felbélyegzett A/4-es válaszboríték mellékelésével az NKÖM Nemzeti Évfordulók Titkársága címéről (1077, Budapest, Wesselényi u. 20-22.).

A pályaművek beadásának határideje: 2004. február 27.

A hiányosan és határidőn túl benyújtott pályaművek nem kerülnek elbírálásra.

A pályaműveket a szakmai kollégiumok a beadási határidőtől számított 30 napon belül bírálják el, és az eredményről további 30 napon belül értesítik a pályázókat.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítás kérhető a NKÖM Nemzeti Évfordulók Titkársága (1) 413-2570 telefonszámán hétfőtől-péntekig 9-12 óráig.

KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS

Internet-suli a Megyei Könyvtárban

Az elmúlt másfél évben a II Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár sikerrel mutatkozott be használóinak új „szerepkörben”, Internet tanfolyamokat szervezett olvasói számára. A cél, melyet a kormányzat is megfogalmazott, nem kevesebb volt, mint hozzájárulni az Internet és az elektronikus kultúra elterjesztéséhez a lakosság körében.

Ehhez a technikai feltételeket az Informatikai Kormánybiztosság pályázata teremtette meg, melynek keretén belül 2002 májusában könyvtárunk gépparkja tíz számítógéppel bővült. Ezek a gépek alkotják ma a könyvtár oktatóhelyét, ahol az egyenként húszórás tanfolyamokat tartottuk. Az ismeretek átadására olyan kollégák vállalkoztak, akik vagy informatikus-könyvtáros végzettséggel rendelkeznek, vagy részt vettek Internet oktatói tanfolyamon.

A képzésre jelentkező könyvtárhasználók között minden felnőtt korosztály képviseltette magát. Meglepően sok nyugdíjast érdekelt az új technika és a benne rejlő lehetőségek. A „hallgatók” az oktatás során megismerkedtek a számítógép működésével, és a különböző programokkal. Gyakorolták a szövegszerkesztő használatát, megismerték az elektronikus levelezést, megtapasztalva annak előnyeit a „csigapostával” szemben. A keresők segítségével szemük elé tárult az a „végtelen” információs világ, melyre ablakot nyit az Internet. Végül, de nem utolsó sorban bemutattuk könyvtárunk online katalógusát, mely elérhető helyben és Interneten keresztül egyaránt.

A számítástechnikai jártasságot tekintve az egyes csoportok igen sokszínűek voltak, a kezdők mellett a több - kevesebb tudás birtokában lévők is jelentkeztek az oktatásra.

Egy dologban azonban a csoport tagjai hasonlítottak egymásra. Nagyon hasznosnak ítélték meg a számítógépek körében eltöltött órákat, és a többségük azóta is igénybe veszi szolgáltatásaink között az Internet nyújtotta lehetőségeket.

Könyvtárunk a képzések iránti nagy érdeklődésre való tekintettel újabb pályázatot nyújtott be

tanfolyamok szervezésére, ezúttal a Nemzeti Kulturális Alaphoz.

A pályázat sikeres volt, így lehetővé vált újabb tanfolyamok szervezése. Az oktatás 2004. január 12-én indult. Az egyenként húszórás tanfolyamok hétfőtől péntekig, délelőtt 8.00-tól 11.00-ig tartanak.

Az utolsó foglalkozás február 9-13. között lesz.

b.s.p.

JÓ TUDNI

Hasznos weboldalak

www.1000ev.hu

Digitális formában, teljes szöveggel olvashatóak a magyar törvények ezen a honlapon, 1000-2003-ig. Szent Istvántól Mátyás királyon át egészen napjainkig mintegy tízezer törvény szövegében böngészhet időrendben az érdeklődő. Az 1896-ban megjelent Corpus Juris Hungarici eredetileg több kötetben megjelent anyaga a második millenniumra új, időközben előkerült törvényekkel kiegészítve CD-n is megjelent. Ezer év törvényei itt ingyenesen is hozzáférhetőek. Tematikus keresésre ugyan a szolgáltatás nem nyújt lehetőséget, de a törvényszövegek elméleti és gyakorlati kutatóinak minden bizonnyal hasznos segédeszköze lehet.

~

[Http://www.neumann-haz.hu/cgi-bin/DIATx.cgi?infile=diat_vm_main_menu.html](http://www.neumann-haz.hu/cgi-bin/DIATx.cgi?infile=diat_vm_main_menu.html)

A Digitális Irodalmi Akadémia tagjai 1998 óta azok a legjobb magyar írók és költők, akik Kossuth-díjjal, Babérkoszorúval, Széchenyi- vagy Állami díjjal rendelkeznek. Jelenleg 62 tagja van az Akadémiának (ezen belül 5 posztumusz taggal), akiknek a műveit digitális formában bocsátja közre a DIA. Forrásértékű szépirodalmi szövegeikkel a kortárs magyar irodalom legjobbjait teszi elérhetővé a NKÖM által támogatott és fenntartott program.

Teljes szövegükben olvashatók és kereshetők itt Esterházy Péter, Kertész Imre, Mészöly Miklós, Nádas Péter, Pilinszky János művei. Az olvasók figyelmébe ajánljuk Rakovszky Zsuzsa: A kigyó árnyéka című művét, mely 2002-ben Magyar Irodalmi Díjas mű lett.

Az Akadémia felületén az egyes szerzők nyitóoldalain fotó, életrajz, a digitalizált könyvek listája, bibliográfia, szakirodalom és a téma szakértőjének anyaga található.

~

<http://www.konyvkereso.hu/>

Magyarország legnagyobb könyvkereső oldala található ezen a címen, közel 100000 dokumentum bibliográfiai adatával. Az 1992 óta fejlesztett szolgáltatás mintegy tíz év könyvtermésében kínál keresési, válogatási és elektronikus vásárlás lehetőséget.

A szolgáltatás könyvajánlásokkal vezeti be az érdeklődőket, de lehetőség van az újdonságok áttekintésére, gyorskeresésre és részletes keresésre egyaránt.

A tematikus keresési lehetőségen belül 23 téma köré csoportosították a műveket, amit további paraméterekkel lehet szűkíteni annak alapján, hogy a teljes adatbázisban, a kapható könyvek áruházában vagy az új könyvek között szeretnénk találatokat kapni. A szépirodalmi anyag például jelenleg az áruházban közel 10000 tétel.

A SULI+ szolgáltatásban a tankönyvek, oktatási segédanyagok, valamint az ajánlott és kötelező magyar irodalmi olvasmányok között kereshetünk.

~

[Http://translations.bookfinder.hu/](http://translations.bookfinder.hu/)

Az adatbázis törzsanyaga az 1945 óta napjainkig, elsősorban külföldön megjelent, magyarból fordított, szépirodalmi jellegű könyveket tartalmazza, de szerepelnek benne korábbi, illetve Magyarországon megjelent fordítások is. Az adatbázis 6482 fordításon alapul. Ezért lehet - a szerző és a mű címe mellett - a fordítás címére és az idegen nyelvű könyv címére külön is keresni. Az antológiakötetek tartalmának feltöltése folyamatosan történik.

Ha például Esterházy Péter nevére keresünk, mintegy 90 találatot kapunk, azon belül pedig megtudhatjuk, hogy egyes művek milyen nyelveken jelentek meg. „A szív segédigéi” például 17 kiadásban, 15 különböző nyelven jelent meg. Nádas Péter Egy csaláregény vége című könyvét az adatbázis adatai szerint 19 nyelvre fordították le.

Kereshetőek a kiadók nevei, székhelyei is, mind az

eredeti, mind a fordított kiadás esetében. A magyar irodalmi művek fordításai adatbázisban nem csak az irodalmárok, hanem diákok, könyvtárosok is hasznos bibliográfiai adatokat találhatnak.

p.m.

*

A Megyei Könyvtár új szolgáltatásáról!

<http://search.epnet.com>

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár szolgáltatásai teljes szövegű adatbázisokkal bővültek. Az új szolgáltatást az tette lehetővé, hogy a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma országos felhasználási szerződést kötött a magyarországi könyvtárak javára az EBSCO Publishing tartalomszolgáltató céggel.

Az EBSCO Publishing a világ egyik legnagyobb folyóiratcikk-adatbázis előállítója és forgalmazója, amely a legjelentősebb nemzetközi tudományos kiadók folyóiratait teszi hozzáférhetővé online adatbázisaiban. Az Interneten keresztül szolgáltatott adatbázisokban külön-külön és együttesen is lehet keresni az EBSCOhost keresőrendszerrel.

Az új szolgáltatás keretében mintegy 8000 angol nyelvű folyóirat tartalma érhető el több évre vagy évtizedre visszamenőleg. s a rendszerből több száz napi- és hetilap is visszakereshető. Az elérhető folyóiratok a legkülönbözőbb tudományterületeket fedik le: humán- és társadalomtudományok, természettudományok, orvostudomány.

Az országos felhasználási szerződés keretében szolgáltatott EBSCO adatbázisok:

ACADEMIC SEARCH PREMIER

Az Academic Search Premier a világ legnagyobb tudományos, multidiszciplináris, teljes szövegű adatbázisa. Az ASP különösen nagy számú szakértői bírálattal készült folyóiratot tartalmaz, sok esetben olyan forrásokból, amelyek más adatbázisokban nem találhatóak meg. Ez a folyóiratgyűjtemény a legkülönbözőbb tudományterületeket fedi le: humán- és társadalomtudományok, oktatás, informatika, fizika, kémia, orvostudomány. Az adatbázisban

3000-nél több lektorált folyóirat teljes szövegére kereshetünk, valamint referátumokat, indexeket érhetünk el.

~

BUSINESS SOURCE PREMIER

Ez az adatbázis elsősorban üzleti profilú intézmények és szakkönyvtárak részére készült, a menedzsment, a gazdaságtudományok, a pénzügy, a könyvelés, a nemzetközi vállalkozás és a marketing területeit fedi le. Az adatbázis 4100-nál több folyóirat cikkeit referálja és indexeli, ebből közel 3300 folyóirat teljes szöveggel szerepel. A BSP tartalmazza a Regional Business News adatbázist is, amely átfogó, teljes szövegű válogatást nyújt 75 amerikai városi és regionális üzleti napilapból és folyóiratból.

~

MASTERFILE PREMIER

Ez az adatbázis könyvtárak számára készült, és közel 2000 általános jellegű, valamint üzleti, egészségügyi, oktatási és tudományos folyóirat cikkeinek teljes szövegét tartalmazza. Az adatbázis tartalmazza továbbá 315 referenszmű teljes szövegét, 96 600 életrajzot, 76 000 dokumentum teljes szövegét, valamint egy képgyűjteményt 116 000 fényképpel, térképpel és zászlóval.

~

NEWSPAPER SOURCE

A Newspaper Source 23 amerikai és nemzetközi napilap teljes tartalmát szolgáltatja napi frissítéssel. Válogatást nyújt továbbá közel 200 amerikai napilap cikkeiből hírügynökségek anyagaiból, napilap-rovatokból, valamint televíziós és rádiós hírműsorokból.

~

HEALTH SOURCE: NURSING/ACADEMIC EDITION

Ez a tudományos adatbázis közel 600 folyóirat teljes szövegét tartalmazza különböző orvostudományi területekről. Az adatbázisban a beteggondozás és az ehhez kapcsolódó témakörök különösen

hangsúlyosan szerepelnek.

~

HEALTH SOURCE: CONSUMER EDITION

A Health Source ismeretterjesztő kiadása a világ leggazdagabb egészségügyi információforrása. Közel 300 egészségügyi folyóirat található benne, több mint 140 egészségügyi referenszmű, közel 1000 egészségügyi ismertető kiadvány teljes szövege kereshető, 7000, a Clinical Systems Reference című kiadványból származó tanulmány, valamint a Stedman's Medical Dictionary.

~

MEDLINE

Az adatbázis tulajdonosa az amerikai National Library of Medicine, amely szakmailag irányadó orvosi információt szolgáltat az orvostudomány, a beteggondozás, a fogászat, az állatorvostudomány, az egészségügyi gondozási rendszer, a pre-klinikai tudományok területéről. A MeSH (Medical Subject Headings - orvosi tárgyszórendszer) segítségével több mint 4600 kurrens bio-orvosi folyóirat cikkeit lehet keresni. Bibliográfiai adatok találhatóak a következő forrásokból: Index Medicus, International Nursing Index, Index to Dental Literature, PREMEDLINE[®], AIDSLINE[®], BIOETHICSLINE[®], and HealthSTAR.

~

ERIC

Az ERIC (The Educational Resource Information Center) amerikai országos pedagógiai információs rendszer, amely 2200 tömörítvény-hivatkozásokkal bővített teljes szövegét, valamint közel 1000 oktatással kapcsolatos folyóirat referátumát és bibliográfiai adatait tartalmazza.

Az adatbázisokat a könyvtár gépein lehet használni a <http://search.epnet.com> címen, részletes magyar nyelvű leírásukat a <http://www.ki.oszk.hu/ebSCO/> weboldalon lehet megtalálni.

j.zs.-né

MKE BORSOD MEGYEI SZERVEZET

A 2003. évi programokból:

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Borsod Megyei Szervezete 2003. szeptember 26-28-ig tanulmányutat szervezett Erdélybe, melynek során felkerestük a székelyudvarhelyi Városi Könyvtárat is. Az útról részletes beszámoló olvasható a Könyvtári Levelező/Lap 2003. októberi számában.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár (Miskolc, Görgey Artúr u. 11.) előadótermében az MKE Borsod Megyei Szervezete 2003. december 1-jén rendezte meg évzáró ülését. Az összejövetelen Bokrosné Stramszky Piroska, az egyesület elnöke beszámolt a szervezet 2003. évben végzett munkájáról, majd Szilágyi Sándorné igazgatóhelyettes vezetésével a tagok megismerkedhettek a Megyei Könyvtár életével.

*

2004. évre tervezett programjaink:

Január:

„*Ismerjük meg egymás könyvtárát!*” című programunkat az idén is folytatjuk. Ennek alkalmából az év első egyesületi ülését a Miskolci Városi Könyvtár József Attila Fiókkönyvtárában tartjuk.

Időpont: 2004. január 26. (de. 9 óra).

Február:

„*Helyismereti séták*” címmel útjára indítjuk az egyesület kulturális programsorozatát, amelyet egy évben 2 alkalommal szervezünk meg.

Első találkozásunkra **2004. február 9-én, de. 9 órakor** kerül sor, amelyen a Zsinagógát tekintjük meg. Helye: Miskolc, Kazinczy utca 11.

Március:

Kassai látogatás. A Jan Bocatius Könyvtár megtekintése, majd a Thália Színházban, egy általunk kiválasztott színdarabot tekintünk meg. Konkrét időpontot még nem tudunk, de mindenkit időben tájékoztatni fogunk.

„*Helyismereti séták*”: Papíripari Múzeum (Miskolc). A látogatás időpontját később közöljük.

Április:

Tavaszi kirándulás a Bükkbe. Fónagyság.

Időpontja: 2004. április 3-4-én.

Szállást 36 fő részére tudnak biztosítani; 1300 Ft/fő
A jelentkezést 2004. március 15-ig várjuk, elektronikus vagy hagyományos levél formájában.

Gulyás Lászlóné, Ili címére: barthaili@yahoo.com

Postacím: II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
3525 Miskolc, Görgey Artúr u. 11.

Május:

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete egy, az Európai Unió csatlakozással kapcsolatban kiírt pályázaton indul. Sikeres pályázat esetén a Borsod Megyei Szervezet „Európai Piknik” címmel tartja meg rendezvényét, melynek ideje május eleje.

Június Július:

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének 36. Vándorgyűlése
Miskolc 2004. július 29-30-31.

Szeptember:

Szakmai kirándulás. Krasznokvajda, Községi Könyvtár. Kány - Fáj - Encs - Miskolc útvonallal

Október:

Faluház Teleház : „Népi hagyományok és információtechnológia a gyermekkönyvtári munkában” címmel szakmai napot rendezünk Kisgyőrben.

Részletes tájékoztatás egy későbbi időpontban lesz.

November December

Évzáró egyesületi ülés, beszámoló az év eseményeiről.

A Borsod Megyei Szervezet szeretettel vár minden kollégát tagjai közé!

Címünk:

II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
MKE Borsod Megyei Szervezete
Bokrosné Stramszky Piroska, elnök
Miskolc
Görgey Artúr u. 11.
3525
e-mail: piros@rfmlib.hu

KKDSZ

A készülő közszolgálati törvényről

A KKDSZ Országos Ügyvivői Tanácsa 2003. december 3-i ülésén Vadász János meghívott vendégként beszámolt a közszolgálati törvény koncepciójáról és megvalósítási programjáról.

A törvény koncepciója áprilisra készült el és ősszel került a kormány elé, megvalósítási programját az október 29-i kormányülés elfogadta. A törvény általános része 2004.03.31-ig, teljes szövege 2004.08.31-ig készül el.

A törvény olyan egységes közszolgálat megvalósítását tervezi, amelynek történelmi előzményei vannak, hiszen ilyen egységes közszolgálat működött Magyarországon 1867-1942 között.

Az elvi célok között három szempont dominál a törvény előkészítésében, melyek szerint a közszolgálat egységesen megfelelné az alábbiaknak:

- pártatlanság elve önkorlátozást kíván a politika részéről a közszolgálatba való beavatkozás kérdésében;
- méltányosság elve szerint a közszolgálat érték, mely az állampolgárokért létezik, vissza kell szerezni ennek az értéknek az elismertségét, az állampolgárok megaláztatottságát a közszolgálatokkal kapcsolatban
- szakszerűség elve: a szakmákban a szelekció érvényesüljön a kontraszelekció helyett.

A készülő törvény hosszútávon 5 feladat megoldására törekszik, melyek a következők:

1. Az állami, önkormányzati hivatalokban és intézményekben dolgozó köztisztviselők, közalkalmazottak és szolgálati jogviszonyos munkavállalók valamennyien egységesen a közszolgálati törvény hatálya alá tartozzanak 2005.01.01-től.

A szakmai munkakörökben alkalmazott közszolgálati dolgozókra kinevezett jogviszony és kemény minősítési rendszer vonatkozna, míg a technikai munkakörökben alkalmazottak szerződéses szolgálati jogviszonnyal rendelkeznenek. Mindkét jogviszony típus határozatlan időre fog szólni.

A törvény szövege két különálló fejezetben

tartalmazza majd a minden szakmára vonatkozó általános szabályokat és a speciális, differenciált szabályrendszert.

2. A közfeladatok ellátásához szükséges létszámnormák megállapítása, új foglalkoztatási és létszámstruktúra kialakítása. (Közszolgálati számítógéprendszer, elektronikus ügyintézés kialakítása.)

Európában az összes foglalkoztatott 64 %, amelyből 24 % közszolgálati dolgozó.

Magyarországon az összefoglalkoztatott 51%-ból 21 % közszolgálati dolgozó.

3. A törvény alapján kialakuló új bérrendszer 3 elemű lesz:

új bértábla a munkajövedelem 60-70 %-a a többi 30-40 % szakmai munkahelyi pótlékból és munkaeredményességi juttatásból áll.

2005-ben a bérrendszer kb. 50 %-osan valósul meg ehhez akkor 10 %-os bérfelzárkózás szükséges, utána 5-6 évig folyamatos emelés szükséges, hogy a legalacsonyabb eu-s portugál minimumot elérjük.

4. A közszolgálati szféra szociális rendszerének 6-10 éves távlatban való kialakítása.

5. Érdekegyeztetés átalakítása, a reprezentatív szakszervezetekhez 50 % fölötti tagság lesz szükséges.

p.m.

AKTUALITÁSOK

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár 2004. Február 23-án 10 órától szakmai napot szervez a fenntartó önkormányzatok polgármestereinek és a települési könyvtárak vezetőinek, munkatársainak részvételével a Megyeháza Dísztermében.

Program:

Kormos Dénes alelnök, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés:

“A Megyei Önkormányzat következő évekre szóló fejlesztési elképzelései, meghatározott prioritásai, pénzügyi forrásai”

dr. Mészáros Miklós jegyző, Miskolc Megyei Jogú
Város Polgármesteri Hivatal:

“Kistérségek az Európai Unióban”

~

Venyigéné Makrányi Margit igazgató, II. Rákóczi
Ferenc Megyei Könyvtár:

**“A települési könyvtári ellátás helyzete Borsod-
Abaúj-Zemplén megyében”**

~

Ramháb Mária igazgató, Bács-Kiskun Megyei
Önkormányzat Katona József Megyei Könyvtára:

**“A kistérségi ellátás korszerűsítésének
lehetőségei”**

~

Kopcsay Ágnes főtanácsos, Nemzeti Kulturális
Örökség Minisztériuma:

**“A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
könyvtárfejlesztési programjai”**

~

Bariczné Rózsa Mária könyvtári menedzser,
Könyvtárellátó Kht.:

**“Változások a Könyvtárellátó Kht.
Szolgáltatásaiban”**

**MINDEN ÉRDEKLŐDŐT SZERETETTEL
VÁRUNK!**

OLVASD EL!

Fülszövegek új könyvekből

(Ajánlott olvasmányok)

Legyen minden fontos helyen megfelelő emberünk vallotta már a kommunista időkben az összetartásáról híres, népes Jordán család, s ezzel az elvvel sikeresen vette a szocializmus építése útjának kiszámíthatatlan, gyakran életveszélyes kanyarait. Legyen minden fontos helyen megfelelő emberünk ragaszkodott elvéhez a család a rendszerváltozás után is, és jól tette. A vadkapitalizmus zűrzavarában kiépült diszkrét családi maffia minden tagjának volt mit aprítania a tejbe. A könyv hősének, a család fekete bárányának kivételével. Ő csak egyszerű könyvtárosságig vitte. És ami ennél is megbocsáthatatlanabb, nem is akarja többre vinni. Az élhetetlen könyvmolyt hajmeresztő helyzetekbe hajszoja a családi maffia.

Történetével két mestere, Milan Kundera és Jorge Luis Borges előtt tiszteleg a regény írója, Jiří Kratochvíl.

Bibliográfiai adatok:

UK: 200321225

Szomorú Isten : regény / Jiří Kratochvíl ; [ford. Koloszar Péter]. Budapest : Európa, 2003. 140 p. ISBN 963-07-7323-6 kötött : 1700,- Ft

„Latinovits Zoltán megmutatta, hogy a zseni egyetlen mosolyával, egy grimaszával, egy hangsúlyával, egy gesztusával is többet közöl, mint az egész könyv, az egész rendezői koncepció, mert legbelülről, egész lényével mutatja fel az igazságot.

Igen. Azt hiszem, ez a titok. Korunkban Latinovits Zoltán volt ama pokolbéli dudás, ő volt a hamelni patkányfogó, akinek varázsfuvolájára egyaránt hallgattak állatok és gyerekek, ő volt a varázsló, aki helyettünk is vállalta és teljesítette a sötét szerződést az alvilágiakkal, a démonnal. Csakugyan ő volt Dr. Faustus személyesen.”

Darvas Iván

Bibliográfiai adatok:

UK: 200323290

„A művészet antisors” : irodalmi mozaik Latinovits Zoltánról / [szerk. Dömötör Adrienn] ; [fotó B. Müller Magda et al.]. [Budapest] : Tinta, 2003. 105, [2] p. : ill. ; 24 cm ISBN 963-9372-68-4 fűzött : 1438,- Ft

p.m.

Szerkesztő: Szilágyi Sándorné

Telefon: (46) 503-122

email: szilagyi@rfmlib.hu

Kiadja a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
Felelős kiadó: Venyigéné Makrányi Margit igazgató

Megjelenik: havonta

Készült 300 példányban

LAPZÁRTA UTÁN ÉRKEZETT

Pályázati felhívás

A Központi Pénzügyi és Szerződéskezelő Egység (KPSZE) pályázatot hirdet a PHARE 2002/000-315.01.02-es „**Diszkrimináció ellenes akcióorozat**” program keretében **Helyi tolerancia-erősítő kezdeményezés** megvalósítására

Közzététel hivatkozási száma:

Hivatkozási szám: *PHARE 2002/000-315.01.02.02*

Pályázati témakörök, földrajzi kiterjedés és a megvalósítás időtartama

A program közvetlen célja a helyi tolerancia-erősítő kezdeményezések támogatása a média, az oktatás, a foglalkoztatás stb. területén, a munkahelyi és a közintézményekben is megjelenő diszkrimináció csökkentése, a helyi, közösségi szintű tolerancia erősítése, a médiában megjelenő roma-kép javítása, a roma kultúra és értékek megismertetése az alábbi tevékenységeken keresztül:

1. A romákat érintő munkaerőpiaci diszkrimináció csökkentése
2. A közintézményekben és munkahelyen megjelenő, romákat érintő diszkrimináció csökkentése
3. Valós roma-kép közvetítése a médián keresztül
4. A roma kultúra és kulturális értékek megismertetése a többségi társadalommal
5. Egyéb, a romákat érintő, helyi szintű diszkriminációt csökkentő programok beindítása.

A pályázatnak kapcsolódnia kell a következő témakörökhöz:

- Nem roma és roma közösségek közötti kapcsolatépítés
- A szegregációt csökkentő, megelőző programok
- A közvélemény formálása az előítéletes szemlélet, a romákkal szemben megjelenő megkülönböztetés mérséklése érdekében
- A társadalmi párbeszéd erősítése a roma kisebbséget érintő konfliktusok megelőzése, illetve csökkentése érdekében
- Munkaadói és munkavállalói kapcsolatépítés, melynek célja a romákat sújtó diszkrimináció csökkentése, az esélyegyenlőség megteremtése
- A közintézmények és a roma kisebbség kapcsolatának javítása, azonos szintű szolgáltatások biztosítása.

Tevékenységi terület: Magyarország

A projektek időtartama: minimum 8, maximum 14 hónap. Minden tevékenységnek be kell fejeződnie 2005. július 31-ig.

Ezen pályázati felhívás keretében megpályázható támogatás minimális és maximális összege:

Az elnyerhető támogatási összeg minden projekt esetében az alábbi minimális és maximális határösszegek között kell legyen:

- minimum: 20.000 euró
- maximum: 100.000 euró

További feltétel, hogy az elnyerhető Európai Unió támogatás összege nem haladhatja meg a teljes projekt költségének 90 %-át. A költségek fennmaradó 10%-át a pályázónak, illetve partnereinek kell biztosítania saját forrásból, de ezek a források nem származhatnak az Európai Közösség költségvetéséből. Vagyis a források nem származhatnak sem más EU-s programokból, sem pedig a programhoz társfinanszírozást biztosító Minisztérium programjainak költségvetéséből. Az önerő összegét minden pályázónak készpénzben kell biztosítania.

A keretösszegeből támogatható projektek maximális száma

A támogatásban részesülő pályázatok száma 10 és 50 között várható.

Támogathatóság: ki pályázhat?

Kizárólagosan a további szervezettípusok jogosulnak pályázásra:

- közhasznú társaságok (a központi kormányzat ilyen szervezetei nem pályázhatnak)
- közalapítványok (a központi kormányzat ilyen szervezetei nem pályázhatnak)
- közintézmények (ezek közül csak az alábbi intézmény típusok: művelődési központok, teleházak, óvodák, közoktatási intézmények, felsőoktatási intézmények, múzeumok, könyvtárak, színházak, mozik, családsegítő központok, nevelési tanácsadók)
- helyi önkormányzatok
- cigány kisebbségi önkormányzatok
- kamarák (egyéb köztestületek nem pályázhatnak)
- szakszervezetek
- gazdasági társaságok illetve egyéni vállalkozások, amennyiben a projekten belüli tevékenységük nem termel profitot (egyéb, a vállalkozásokra vonatkozó speciális feltételeket lásd a Pályázati útmutató 2.1.2 pontjában)
- munkaügyi központok
- egyházak által létrehozott intézmények.

A pályázók egyénileg, illetve partner-szervezetekkel konzorciumot alkotva nyújthatnak be pályázatot. Egy szervezet főpályázóként csak egy pályázatot adhat be, de partnerként részt vehet több pályázatban is, amennyiben ezt erőforrásai lehetővé teszik.

A pályázási feltételek további részleteid lásd a Pályázati útmutató 2.1.1-es pontjában.

A nyertes pályázatok kihirdetésének tervezett időpontja: 2004. május

Pályázati határidő

A pályázatok beérkezésének határideje: 2004. február 20. 16.00. Minden pályázatot a Menedzsment Szervezet alábbi címére kell eljuttatni:

Projektiroda Kurátor Kft.
1052 Budapest
Váci utca 16/a. VI. emelet

A fenti határidő után beérkező pályázatok automatikusan elutasításra kerülnek, akkor is, ha a határidő napján, vagy azt megelőzően kerültek postázásra.

Részletes információ

A pályázattal kapcsolatos részletes információk, a jelen Pályázati felhívás szövegével együtt a "*Pályázati útmutatóban*" található, amely hozzáférhető a lebonyolító Menedzsment Szervezet honlapján: www.tolerancia.dhv.hu

A Pályázati útmutató és a Pályázati űrlap személyesen, postai úton és elektronikus levélben is beszerezhető a következő címen:

Projektiroda Kurátor Kft.
1052 Budapest
Váci u. 16/a. VI. Emelet